

L'ADJECTIF (Прикметник)

Прикметник у французькій мові має два роди – чоловічий і жіночий. Рід та число прикметника залежать від іменника, до якого він відноситься:

*Le père reste **seul**.* – Батько залишається один.

*La mère reste **seule**.* – Мати залишається одна.

*Ce jeune homme est **actif**.* – Цей хлопець активний.

*Cette jeune fille est **active**.* – Ця дівчина активна.

2.1. Le genre et le nombre des adjectifs (Рід і число прикметників). La place de l'adjectif (Місце прикметника)

Утворення жіночого роду прикметників

Прикметники, що закінчуються у чоловічому роді на **-e nime**, у жіночому роді не змінюються ні орфографічно, ні фонетично: un *large* pont – une *large* rue.

Прикметники, які закінчуються у чоловічому роді на голосний або приголосний, що вимовляється, у жіночому роді мають **-e**, що змінює слово лише орфографічно: un *joli* cadeau – une *jolie* jupe; un *manteau noir* – une *voiture noire*.

Прикметники, що закінчуються у чоловічому роді на голосний або приголосний, що не вимовляється, у жіночому роді мають **-e**, що змінює вимову і написання слова: un *petit* garçon – une *petite* fille.

Прикметники, що закінчуються на **-er, -ier**, у жіночому роді мають **-ère, -ière**:
un vent *léger* – une robe *legère*.

Прикметники, що закінчуються на **-f**, у жіночому роді мають **-ve**:
un air *naïf* – une personne *naïve*; un costume *neuf* – une robe *neuve*.

Прикметники, що закінчуються на **-eux**, у жіночому роді мають **-euse**:
un visage *heureux* – une figure *heureuse*.

Прикметники, що закінчуються на **-et, -el, -eil, -en, -ien, -on**, подвоюють кінцевий приголосний:

un frère *cadet* – une sœur *cadette*; un refus *formel* – une réponse *formelle*;
un cas *pareil* – une chose *pareille*; un pays *européen* – une langue *européenne*;
un *bon* caractère – une *bonne* note; un monument *ancien* – une ville *ancienne*.

Attention! Деякі прикметники на **-et** не подвоюють кінцевий приголосний. Вони отримують *accent grave -ète*:

inquiet (inquiète) – неспокійний, тривожний; concret (concrète) – конкретний;
secret (secrète) – таємний, секретний; complet (complète) – повний;
discret (discrète) – скромний, стриманий; indiscret (indiscrète) – нескромний.

Прикметники на **-al, -in, -ain, -ein, -un** не подвоюють кінцевий приголосний у жіночому роді: une fête *nationale*; une touriste *américaine*; une chambre *voisine*; une tasse *pleine*; une affaire *commune*.

Прикметники, що закінчуються на **-eur** у чоловічому роді, мають **-euse** у жіночому: un rire *moqueur* – une voix *moqueuse*.

Прикметники, що закінчуються на **-teur**, у жіночому роді мають **-trice**:
un ton *protecteur* – une ombre *protectrice*.

☞ **Attention!** Деякі прикметники на **-eur** утворюють жіночий рід за загальним правилом, додаючи **-e** до форми чоловічого роду:

meilleur(e) – кращий, найкращий;

antérieur(e) – попередній;

supérieur(e) – вищий, верхній;

intérieur(e) – внутрішній;

postérieur(e) – наступний, подальший;

inférieur(e) – нижчий, нижній;

extérieur(e) – зовнішній.

☞ **Запам'ятайте** форми жіночого роду таких прикметників:

long (**longue**) – довгий, тривалий

blanc (**blanche**) – білий

grec (**grecque**) – грецький

roux (**rousse**) – рудий

sot (**sotte**) – нерозумний, дурний

gros (**grosse**) – товстий, великий

roux (**rousse**) – рудий

bas (**basse**) – низький

las (**lasse**) – утомлений, зморений

gras (**grasse**) – жирний

frais (**fraîche**) – свіжий, прохолодний

sec (**sèche**) – сухий, сушений, худорлявий

franc (**franche**) – прямий, відвертий

public (**publique**) – громадський, суспільний,

favori (**favorite**) – улюблений, любий

doux (**douce**) – солодкий, м'який, ніжний

faux (**fausse**) – фальшивий, несправжній

jaloux (**jalouse**) – заздрісний, ревнивий

gentil (**gentille**) – милий, люб'язний

épais (**épaisse**) – густий

Прикметники **'beau', 'nouveau', 'vieux', 'fou'** (божевільний, скажений), **'mou'** (м'який (*un oreiller, un fruit*), зів'ялий, млявий (*un caractère, des gestes*)) мають дві форми для чоловічого роду однини: beau – **bel**, fou – **fol**, vieux – **vieil**, nouveau – **nouvel**, mou – **mol**. Форми цих прикметників вживаються перед іменниками, що починаються з голосного або **h** німого:

un **beau** platane – un **bel** arbre

un **vieux** monsieur – un **vieil** homme

un **fou** rire – un **fol** espoir

У жіночому роді ці прикметники мають форми: **belle, folle, vieille, nouvelle, molle**.

Утворення множини прикметників

Множина прикметників, як і іменників, утворюється, як правило, додаванням закінчення **-s** до прикметника у формі однини. Кінцеве **-s** не вимовляється, за виключенням випадків зв'язування:

la *jeune* fille – les *jeunes* filles;

le *petit* enfant – les *petits* enfants.

Прикметники, що закінчуються в однині на **-s** або **-x**, не мають спеціальної форми множини:

ce *vieux* livre – ces *vieux* livres;

ce *cahier gris* – ces *cahiers gris*.

Прикметники, що закінчуються в однині на **-eau**, мають **-x** у множині:

un *nouveau* manuel – de *nouveaux* manuels.

Прикметники, що закінчуються в однині на **-al**, у множині мають **-aux**:

un enfant *génial* – des enfants *géniaux*.

Exceptions: *banal* (банальний) – *banals, bancal* (кривий, кривоногий) – *bancals, fatal* (фатальний) – *fatals, final* (фінальний) – *finals, glacial* (льодяний) – *glacials, natal* (рідний) – *natals, naval* (морський) – *navals*.

EXERCICES

✓ 1 Trouvez le féminin.

Modèle : grand – *grande*

a) 1) beau	a) rousse
2) blanc	b) folle
3) bref	c) douce
4) doux	d) nouvelle
5) faux	e) franche
6) fou	f) brève
7) frais	g) fausse
8) franc	h) belle
9) nouveau	i) fraîche
10) roux	j) blanche
c) 1) créateur	a) libératrice
2) libérateur	b) vengeresse
3) menteur	c) trompeuse
4) trompeur	d) menteuse
5) vengeur	e) créatrice

b) 1) Andalou	a) sèche
2) favori	b) publique
3) gentil	c) longue
4) grec	d) grecque
5) jaloux	e) favorite
6) long	f) andalouse
7) public	g) vieille
8) sec	h) turque
9) turc	i) gentille
10) vieux	j) jalouse

Exceptions:

1) antérieur → <i>antérieure</i>	5) majeur →
2) extérieur →	6) mineur →
3) inférieur →	7) postérieur →
4) intérieur →	8) supérieur →

➡ 2 Mettez au féminin.

- a) grand → *grande*
1) brun	6) noir
2) fort	7) plein
3) gris	8) prochain
4) lourd	9) rond
5) mauvais	10) vert
- c) naturel → *naturelle*
1) actuel	6) réel
2) annuel	7) solennel
3) cruel	8) spirituel
4) habituel	9) officiel
5) mensuel	10) vermeil
- e) étranger → *étrangère*
1) régulier	6) fier
2) cher	7) financier
3) policier	8) léger
4) écolier	9) familial
5) entier	10) printanier

- b) bon → *bonne*, gras → *grasse*

1) ancien	6) parisien
2) brésilien	7) bas
3) chrétien	8) gros
4) mignon	9) épais
5) moyen	10) las

- d) net → *nette*

1) cadet	6) complet → <i>complète</i>
2) coquet	7) secret →
3) muet	8) concret →
4) rondet	9) discret →
5) simplet	10) inquiet →

Exceptions:

- f) actif → *active*

1) admiratif	6) émotif
2) affirmatif	7) impulsif
3) agressif	8) naïf
4) créatif	9) neuf
5) collectif	10) sportif

- g) délicieux → *délicieuse*

1) affreux	3) courageux	5) paresseux	7) ambitieux	9) poussiéreux
2) précieux	4) curieux	6) scandaleux	8) nerveux	10) sérieux

➡ 3 Trouvez le masculin.

- 1) éternelle _____
2) lasse _____

- 11) triste _____
12) blonde _____

- 3) claire _____
- 4) bretonne _____
- 5) nette _____
- 6) légère _____
- 7) discrète _____
- 8) tranquille _____
- 9) pareille _____
- 10) courageuse _____

- 13) belle _____
- 14) sèche _____
- 15) turque _____
- 16) publique _____
- 17) magnifique _____
- 18) merveilleuse _____
- 19) franche _____
- 20) gentille _____

➡ 4 Trouvez le féminin.

- 1) routier _____
- 2) irréel _____
- 3) original _____
- 4) originel _____
- 5) cher _____
- 6) secret _____
- 7) cadet _____
- 8) complet _____
- 9) joyeux _____
- 10) roux _____

- 11) vieux _____
- 12) inférieur _____
- 13) vengeur _____
- 14) trompeur _____
- 15) joli _____
- 16) favori _____
- 17) passif _____
- 18) grec _____
- 19) faux _____
- 20) frais _____

➡ 5 Faites comme dans le modèle.

a) Transformez au masculin.

Modèle : une rue étroite → *un chemin étroit*

- 1) une place animée → un parc _____
- 2) une grande avenue → un _____ boulevard
- 3) une entrée large → un trottoir _____
- 4) une place tranquille → un jardin _____
- 5) une rue agréable → un quartier _____

b) Transformez au féminin.

Modèle : un garçon blond → *une fille blonde*

- 1) un homme brun → une femme _____
- 2) un voisin bruyant → une voisine _____
- 3) un enfant bavard → une dame _____
- 4) un professeur passionnant → une personne _____
- 5) un homme âgé → une femme _____

✍ 6 Complétez les phrases.

Modèle : Le pantalon est blanc. → *La veste est blanche.*

1. Le climat est sec. La saison est _____
2. Le matin est orageux. La journée est _____
3. Le fromage est frais. La crème est _____
4. Le village est beau. La ville est _____
5. Le chapeau est neuf. La voiture est _____
6. Le bâtiment est vieux. La maison est _____
7. Le texte est bref. La phrase est _____
8. Le garçon est franc. La fille est _____

9. Le mur est épais. La crêpe est _____
10. Le billet est faux. La nouvelle est _____

7 Transformez les phrases.

Modèle : C'est un garçon vif et curieux. → *C'est une fille vive et curieuse.*

1. C'est un homme amoureux et jaloux. _____
2. Le jardinier est grand et blond. _____
3. Son frère est très original et particulier. _____
4. Mon voisin est franc et discret. _____
5. Le gardien est gros et agressif. _____
6. Le garçon est beau et gentil. _____
7. Mon cousin est grand et roux. _____
8. Voici un enfant joyeux et heureux. _____
9. Mon mari est étranger, il est Italien. _____
10. Voici un élève intelligent et sérieux. _____

8 Mettez au pluriel.

1) un geste amical	11) un château féodal
2) un journal régional	12) un garçon banal
3) une réunion familiale	13) une question originale
4) un problème familial	14) un immeuble sale
5) un décor floral	15) un carnaval provençal
6) une ligne horizontale	16) un point final
7) un hiver glacial	17) un événement fatal
8) une affaire commerciale	18) un service médical
9) un meuble bancal	19) un intérêt musical
10) un pays natal	20) un jour infernal

9 Mettez les adjectifs au pluriel.

Modèle : Le texte est difficile.

1. C'est un document ancien.	→ Les textes sont <i>difficiles</i> .
2. Cette lettre est intéressante.	→ Ce sont des documents _____
3. C'est un exercice sérieux.	→ Ces lettres sont _____
4. Voilà une carte originale.	→ Ce sont des exercices _____
5. Ce billet est faux.	→ Voilà des cartes _____
6. Ce manuscrit est très précieux.	→ Ces billets sont _____
7. C'est un dictionnaire épais.	→ Ces manuscrits sont très _____
8. C'est un message personnel.	→ Ce sont des dictionnaires _____
9. La photo est nette.	→ Ce sont des messages _____
10. Mon voisin est amical.	→ Les photos sont _____
	→ Mes voisins sont _____

10 Complétez les phrases.

a) *beau / bel – belle; beaux – belles*

1. C'est un _____ monument.	4. Les arbres sont _____ .
2. C'est un _____ arbre.	5. Ce sont de _____ filles.
3. C'est une _____ étoile.	6. Il a de _____ yeux.

b) *fou / fol – folle; fous – folles*

1. C'est une _____ idée.
2. C'est un _____ espoir.
3. Ce garçon est _____.
4. Ces gens sont _____.
5. Il gagne un argent _____.
6. Ces filles sont _____.

c) *nouveau / nouvel – nouvelle; nouveaux – nouvelles*

1. Ce sont de _____ serveuses.
2. C'est un _____ étudiant.
3. Ce sont de _____ élèves.
4. C'est un _____ appartement.
5. L'appartement est _____.
6. Cette vendeuse est _____.

d) *vieux / vieil – vieille; vieux – vieilles*

1. C'est un _____ homme.
2. Mon voisin est _____.
3. Ce sont de _____ chaussures.
4. C'est une _____ femme.
5. C'est un _____ immeuble.
6. C'est un _____ quartier.